

18. 8. 2020

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lhůty pro vydání rozhodnutí a ochrana před nečinností a průtahy ve správním řízení

Lhůty pro vydání rozhodnutí ve správním řízení jsou stanoveny v § 71 správního řádu. Podle tohoto ustanovení platí, že správní orgán je povinen vydat rozhodnutí bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení [§ 71 odst. 1, 3 písm. a) správního řádu].

K uvedené 30 denní lhůtě se **připočítává doba (dalších) až 30 dnů**, jestliže je zapotřebí nařídít ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ. K 30 denní lhůtě se dále připočítává doba nutná ke zpracování znaleckého posudku, doba nutná k doručení písemnosti do ciziny nebo doba nutná k tzv. dožádání [§ 71 odst. 3 b) správního řádu].

V praxi dochází ze strany správních orgánů poměrně často k nedodržování těchto lhůt. Průtahy na straně správních orgánů mohou vznikat tím, že správní orgány rozhodnutí ve věci ve stanovené lhůtě jednoduše „nestihnou“ vydat. V řadě případů však mají průtahy pro účastníky správních řízení (aspoň z počátku) méně zjevnou formu, kdy správní úřady řízení **přerušují**, a to buď pro vady žádosti (návrhu na zahájení příslušného správního řízení) nebo i z jiných důvodů, aniž by však byly objektivně splněny zákonné předpoklady a podmínky pro takový postup.

Setkáváme se s případy, kdy v důsledku těchto (i opakovaných) přerušování řízení ze strany správních orgánů si klienti teprve po určité době uvědomí, že navzdory uplynulé době je rozhodnutí v jejich věci stále v nedohlednu a teprve v této chvíli chtějí věc řešit a právně se bránit. To však může být již pozdě.

Každý účastník správního řízení má k dispozici prostředky ochrany proti nečinnosti správního orgánu, a to dle správního řádu, a nedosáhne-li ochrany dle správního řádu, následně ze strany správních soudů dle soudního řádu správního. Použití těchto prostředků však má svá pravidla a jsou s nimi spojeny také lhůty. Správně zvolená strategie obrany je v takovém případě naprosto klíčová. Pro zachování možnosti úspěšně se domoci ochrany ze strany správních soudů (kdy zejména při závažnějších případech boje „s větrnými mlýny“ podání žaloby představuje jediný účinný nástroj, jak správní orgán k vydání rozhodnutí přimět) je totiž nutné nejprve podat **žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti** dle § 80 správního řádu. Bezvýsledné vyčerpání této možnosti ochrany dle správního řádu, jak je rozvedeno dále v tomto textu, představuje nutný předpoklad pro následné (a samozřejmě taktéž včasné) podání **žaloby na ochranu proti nečinnosti** podle ust. § 79 a násl. zákona č. [150/2002](#) Sb., soudní řád správní. Lhůta pro podání žaloby je přitom **jeden rok**. Lhůta počíná ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená pro vydání rozhodnutí, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon. Zmeškání této lhůty přitom nelze prominout.

Důsledky nesprávně zvolené strategie lze pak ukázat na reálném případě, kdy se žadatel ve správním řízení bránil průtahům tím, že proti usnesení o přerušování řízení podal odvolání (o možnosti podat odvolání byl správním orgánem také poučen, neboť se jedná o rozhodnutí, proti němuž odvolání dle

správního řádu podat lze). Následně, a to v době trvání odvolacího řízení (v němž posléze ani odvolací orgán ve věci nezjednal nápravu), došlo k marnému uplynutí lhůty pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti.

Výše popsaný případ je třeba vnímat v kontextu judikatury správních soudů, která vychází z platné právní úpravy, a podle níž účastník řízení jistě může podat odvolání proti usnesení správního orgánu o přerušení řízení (...), prostředkem ve správním řízení, který je zásadně nutno vyčerpat před podáním nečinnostní žaloby a vůči němuž je soudní ochrana před nečinností správního orgánu subsidiární, je žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 poslední věty správního řádu a nikoliv odvolání proti usnesení o přerušení správního řízení [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.4.2013, č.j. 5 Ans 4/2012 - 20]. Současně platí, že (ne)důvodnost přerušení řízení lze namítat (a věcně přezkoumávat) v řízení na ochranu proti nečinnosti dle soudního řádu správního [k tomu srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, čj. 7 Ans 10/2012-46. Sb. NSS 3013/2014]. Mají-li soudy efektivně poskytovat ochranu těm, kteří se brání proti průtahům ve správním řízení způsobeným nečinností správního orgánu, není dle judikatury možné připustit, aby správní orgány mohly svoji případnou nečinnost eliminovat zneužitím institutu přerušení správního řízení, a zablockovat tak zásah soudu, neboť je představitelné, že i to může být nezákonnou nečinností [tamtéž]. Řízení na ochranu proti nečinnosti dle soudního řádu správního je přitom jedinou možností, jak se nezákonnému přerušení řízení bránit před soudy. Důvodnost přerušení řízení lze totiž přezkoumat pouze v rámci ochrany proti průtahům, vlastní usnesení o přerušení řízení jako nezákonné rozhodnutí nelze přezkoumávat k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Rozhodnutím správního orgánu o přerušení řízení se toliko upravuje vedení řízení [§ 70 písm. c) s. ř. s.], žaloba proti takovému rozhodnutí (resp. proti rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž by odvolání bylo zamítnuto) by byla **nepřípustná** ve smyslu § 68 písm. e) s. ř. s. a byla by z tohoto důvodu správními soudy odmítnuta.

Na jakoukoli nečinnost, byť formálně je řízení správním orgánem přerušeno, je tedy třeba reagovat v souladu s ustanoveními správního řádu o ochraně proti nečinnosti a s ohledem na běh lhůty k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti. Ve všech těchto případech se uplatňuje shora uvedená lhůta jednoho roku k podání žaloby, po jejímž uplynutí bude žaloba na ochranu proti nečinnosti již považována za **opožděně podanou** a bude soudem odmítnuta. Být s výjimkami, např. s tou výjimkou, že přerušení řízení bylo nejprve důvodné a teprve následně dojde k průtahům. Lhůta k vydání rozhodnutí (od níž se odvíjí i lhůta pro podání žaloby) totiž neběží, je-li správní řízení důvodně přerušeno.

S ohledem na délku lhůty k podání žaloby je třeba dobře vyhodnotit také zákonné lhůty pro vyřízení žádosti o opatření proti nečinnosti před správním orgánem, které sice žalobce musí využít jako podmínku pro přístup k soudu, avšak současně se o dobu vyřizování tohoto opatření žalobní lhůta **neprodlužuje**.

Žalobu přitom nelze úspěšně podat ani předčasně, tedy před uplynutím lhůt pro vyřízení žádosti o opatření proti nečinnosti, s čímž se lze v praxi také setkat (a některé senáty Nejvyššího správního soudu takovou praxi dříve také připouštěly). Podmínka bezvysledného vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti v řízení před správním orgánem musí být **splněna již k okamžiku podání žaloby**. K výše uvedené otázce již nyní existuje sjednocující judikatura rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, kde se uvádí: „Pouze ten, kdo před podáním žaloby (v případě řízení vedeného podle správního řádu) podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti a zároveň jeho žádosti **nebylo vyhověno (tj. nadřízený správní orgán vydal usnesení o nevyhovění žádosti podle § 80 odst. 6 věty druhé správního řádu, popř. ve třicetidenní lhůtě o žádosti nerozhodl)**, vyčerpal tento prostředek bezvysledně. Teprve v tomto případě je jeho žaloba přípustná“ [k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č.j. 5 As 9/2015-59].

Vladislav Jirka, Ph.D.

VLADISLAV JIRKA

◀ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ ▶

[Advokátní kancelář Vladislav Jirka, Ph.D.](#)

Václavské náměstí 807/64
110 00 Praha 1

tel.: + 420 223 002 201
email: office@akjirka.cz

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)